

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2014CC516
Zaaknummer Klachtencommissie 2013W1076

datum uitspraak 22/01/2015

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. J.P.C. van den Bogaard, advocaat te Eindhoven,

te voldoen door:

de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder
bijgestaan door mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 25 juni 2014, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 14 april 2014 met zaaknummer 2013W1076, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 17 april 2014, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier en de brief van 11 juli 2014 opgesteld door mr. Baetens, zijn eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 23 september 2014 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brieven van 24 en 29 september 2014. Mr. Baetens heeft namens verweerder gereageerd bij brief van 10 oktober 2014. Bij wijze van repliek heeft mr. Van den Bogaard namens verzoeker gereageerd bij brief van 23 oktober 2014, waarna mr. Baetens bij brief van 28 oktober 2014 heeft gedupliceerd namens verweerder.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Toen verzoeker anderhalf jaar oud was, is zijn moeder naar [land] vertrokken. Kort na haar vertrek is verzoeker uit huis geplaatst. Nadat verzoeker vanaf [jaartal] in verschillende kindertehuizen is verbleven, kwam hij in [jaartal] voor de eerste keer naar [internaat] in [plaats]. In [jaartal] heeft hij ruim anderhalve maand in een pleeggezin gewoond en eind september [jaartal] is verzoeker wederom door de kinderbescherming in [internaat] geplaatst. Wijlen [volledige naam] (hierna: broeder [naam]) was groepsleider van groep 12. Nadat verzoeker op een keer was weggelopen van [internaat], is hij vervolgens teruggebracht en naar een andere kamer gebracht. Op deze kamer werd verzoeker door broeder [naam] op zijn buik bloot op bed gelegd en met touwen aan het bed vastgebonden. Broeder [naam] heeft verzoeker toen geslagen met een kleiroller en vervolgens anaal verkracht. Dit heeft zich één keer voorgedaan. Verzoeker was ten tijde van het seksueel misbruik zestien jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van 14 april 2014 (zaaknummer 2013W1076) van de Klachtencommissie gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van 17 april 2014, waarin staat vermeld, dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdrager het genoemde advies van de Klachtencommissie heeft overgenomen.

3.2 Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 4, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gereede twijfel bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, kan daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval niet gesproken worden, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 4.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 23 september 2014 is namens verzoeker bij brieven van 24 en 29 september en van 23 oktober 2014 opgesteld door mr. Van den Bogaard de vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Verzoeker is door het seksueel misbruik en het fysieke geweld dat hem in dat kader is aangedaan in zijn persoonlijkheidsontwikkeling beschadigd geraakt. Hij heeft de neiging tot overbescherming van zijn naasten en lijdt aan verlatingsangst. Hij heeft een hekel gekregen aan mannen en moeite gehad met de opvoeding van zijn kinderen. Ook heeft hij problemen gekregen met agressieregulering, hetgeen heeft geleid tot problemen op de werkvloer. In zijn jong volwassen leven is hij meermalen gedetineerd geweest voor [soort]delicten, hetgeen te wijten is aan het seksueel misbruik dat hem is aangedaan. Verzoeker maakt aanspraak op compensatie voor de gedurende de detentie misgelopen inkomsten.

Verzoeker had graag de LTS willen afronden en metselaar willen worden, maar dit is niet mogelijk geweest omdat hij door de Raad voor de Kinderbescherming van het internaat is afgehaald, bij zijn oom en tante moest gaan wonen en moest gaan werken. In korte tijd heeft hij een groot aantal banen gehad. Vanaf [jaartal] heeft hij [aantal] jaar lang bij een werkgever gewerkt als voorman. In [jaartal] is hij wegens lichamelijke aandoeningen arbeidsongeschikt verklaard. Nadat hij daarvan was hersteld, heeft hij meermalen getracht om zijn werk te hervatten. Maar medio [jaartal] en wederom in [jaartal] is hij wegens psychische klachten opnieuw uitgevallen. De ontstane en blijvende arbeidsongeschiktheid leidt tot verlies aan inkomen. Het geleden en te lijden verlies aan inkomen wordt begroot op €85.000,--. Daarbij moet aangenomen worden, aldus verzoeker, dat hij een hoger inkomen zou hebben gehad indien hij niet zou zijn misbruikt en hij metselaar had kunnen worden. Daarnaast heeft hij kosten (therapie- en reiskosten) moeten maken voor het volgen van psychologische behandelingen vanaf oktober [jaartal], welke worden begroot op bijna €500,--.

Concluderend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, nu sprake is van substantiële schade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik, waardoor hij voor het maximaal uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brieven d.d. 10 en 28 oktober 2014, opgesteld door mr. Baetens, gereageerd en - kort samengevat - het volgende gesteld. Uit de overgelegde stukken valt een causaal verband tussen enerzijds het wegvallen van inkomen in verband met detentie in de periode [jaartal] en anderzijds het seksueel misbruik niet af te leiden.

Voorts stelt verweerder dat niet geconcludeerd kan worden dat het verlies aan arbeidsvermogen ontstaan na de arbeidsongeschiktheid in zijn geheel is toe te rekenen aan het onderhavige seksueel misbruik: er zijn aanwijzingen dat zowel het voortduren van vasculaire problemen, als ook de psychische problemen vanwege het verlies van werk in essentie de redenen zijn voor het voortduren van de arbeidsongeschiktheid. Uiteraard is het ernstige seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan een extra psychisch belastende component, maar niet is komen vast te staan dat de psychische gevolgen van het seksueel misbruik de reden zijn voor het voortduren van de arbeidsongeschiktheid.

Mr. Baetens concludeert dan ook dat sprake is van seksueel misbruik dat zonder twijfel in aanmerking komt voor een indeling in categorie 4, maar dat van substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel toe te rekenen aan het seksueel misbruik niet is gebleken, waardoor de conclusie moet zijn dat de aanvraag van verzoeker niet in categorie 5 ingedeeld kan worden.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij - onder meer - een indeling in categorie 4, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen argumenten en de door verweerder ingenomen standpunten, beoordeeld.

4.6 De Compensatiecommissie is van oordeel dat niet zonder gerede twijfel aannemelijk is dat verzoeker substantiële schade heeft geleden die veroorzaakt is door het hem aangedane seksueel misbruik. Dit brengt met zich dat een indeling in categorie 5 - gelet op de daartoe gestelde eisen in de Compensatieregeling - niet aan de orde kan zijn. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel op grond van de volgende afweging.

4.7 Verzoeker stelt ten gevolge van het seksueel misbruik inkomstenderving te hebben geleden; het betreft enerzijds een periode van detentie in zijn jong volwassen leven en anderzijds de periode vanaf het moment van arbeidsongeschiktheid tot aan zijn pensioengerechtigde leeftijd.

Wat betreft die inkomstenderving tijdens de (korte periode van) detentie concludeert de Compensatiecommissie dat deze detentie - bij gebreke van bewijsstukken daartoe - niet zonder gerede twijfel in een causaal verband gebracht kan worden met het seksueel misbruik.

Wat betreft de inkomstenderving vanaf het moment van arbeidsongeschiktheid overweegt de Compensatiecommissie als volgt. Per [datum] is verzoeker (op [aantal]-jarige leeftijd) uitgevallen vanwege neurologische en cardiovasculaire problemen (waarvoor een operatie noodzakelijk was). Sedertdien heeft verzoeker zijn werkzaamheden niet hervat en is hij aangewezen op uitkeringen op grond van sociale verzekeringswetten wegens ziekte en arbeidsongeschiktheid, die in aanvang werden aangevuld tot min of meer de hoogte van zijn voormalige salaris. De totale door de arbeidsongeschiktheid geleden en tot aan zijn pensioengerechtigde leeftijd nog te lijden inkomstenderving is echter aanzienlijk.

De thans te beantwoorden vraag is of de gestelde vermogensschade *zonder gerede twijfel* is toe te rekenen aan het onderhavige seksueel misbruik, en zo ja, of de daardoor geleden vermogensschade als *substantieel* is aan te duiden?

Causaliteit en substantieel

4.8 Uit de stukken van het UWV en dan met name het arbeidsdeskundig onderzoek van [datum] blijkt dat de directe reden voor de arbeidsongeschiktheid met name is gelegen in problemen op cognitief gebied. Het handelingstempo en doelmatig handelen zijn ernstig beperkt, hetgeen - zo blijkt uit de UWV-stukken - voornamelijk veroorzaakt blijkt te zijn door de [aandoeningen]. Die [aandoeningen] staan echter niet zonder gereede twijfel in causaal verband met het seksueel misbruik. Naast de problemen op cognitief gebied noteert de arbeidsdeskundige ook beperkingen op het psychisch vlak. Die problemen zijn deels terug te voeren op angst voor herhaling van het krijgen van [aandoeningen] maar ook op herbeleving van een jeugdtrauma, te weten het seksueel misbruik. Drs. [naam] (neuropsycholoog/GZ-psycholoog i.o. tot specialist) bij wie verzoeker sinds maart [jaartal] in behandeling is, schrijft in zijn brieven van [datum] en van [datum] eveneens dat verzoekers psychische problemen tweeledig zijn: enerzijds komen zij voort uit angstklachten en verwerkingsproblematiek rondom zijn gezondheidsproblemen, anderzijds uit traumatische ervaringen uit het verleden, waarbij het seksueel misbruik, maar ook het ontbreken van veilige hechtingsfiguren door [naam] worden genoemd.

De oorzaak van de blijvende arbeidsongeschiktheid is dus slechts in beperkte mate toe te rekenen aan het seksueel misbruik. Verzoekers stelling dat hij in de hypothetische situatie zonder misbruik metselaar was geworden en meer had kunnen verdienen, dient naar het oordeel van de Compensatiecommissie gepasseerd te worden, omdat voor die stelling onvoldoende aanknopingspunten voorhanden zijn.

Gelet op voornoemde multicausaliteit komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat het onderhavige seksueel misbruik slechts in zodanig beperkte mate een rol heeft gespeeld bij het ontstaan en voortduren van de arbeidsongeschiktheid en de vermogensschade, dat de daardoor geleden en nog te lijden vermogensschade niet als 'substantieel' valt aan te merken, zoals is vereist in de Compensatieregeling (zie Toelichting pagina 10 onder Categorie 5, 2° alinea). Dit betekent dat geen sprake kan zijn van een indeling in categorie 5 wegens vermogensschade.

4.9 Dit laat onverlet dat de Compensatiecommissie ervan is doordrongen dat sprake is geweest van ernstig seksueel misbruik dat een grove schending is geweest van zowel verzoekers geestelijke als lichamelijke integriteit en dat onmiskenbaar zijn weerslag heeft (gehad) op verzoekers functioneren en welbevinden. De Compensatiecommissie geeft zich er rekenschap van dat verzoeker - nu door arbeidsongeschiktheid zijn werk is weggefallen - in heviger mate dan voorheen geconfronteerd wordt met traumata uit het verleden. De toe te kennen vergoeding voor smartengeld is onder andere daarvoor bestemd.

4.10 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €2.467,38 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand ingevolge art 22 Compensatieregeling een bedrag van €1.500,- inclusief kantoorkosten en BTW voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 4 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 4 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoeker een bedrag van €25.000,-- te betalen, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €1.500,-- inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 22/01/2015 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter